

**UCHWAŁA NR XXIII/287/2026
RADY GMINY ZAWOJA**

z dnia 26 lutego 2026 r.

**w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Zawoja na rok 2026**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025r. poz. 1153 ze zm.), art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 ze zm.) art. 10 ust. 2 i 2a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 z późn. zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjąć Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Zawoja na 2026r. stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Zawoja.

§ 3. Uchwała podlega ogłoszeniu w sposób zwyczajowo przyjęty.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Jerzy Pająk



Załącznik do uchwały nr XXIII/287/2026
Rady Gminy Zawoja
z dnia 26 lutego 2026 r.

G M I N A Z A W O J A

**GMINNY
PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH ORAZ
PRZECIWDZIAŁANIA
NARKOMANII W GMINIE ZAWOJA
NA ROK 2026**

ZAWOJA 2026

SPIS TREŚCI:

WPROWADZENIE

Rozdział 1

ZAŁOŻENIA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA ROK 2026

1. Podstawy prawne programu
2. Lokalna diagnoza problemów alkoholowych w Gminie Zawoja

II. DZIAŁALNOŚĆ GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

1. Punkt Wsparcia Dziecka i Rodziny
2. Realizacja zadań w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

III. ZADANIA Z ZAKRESU PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

IV. MIERNIKI OSIĄGANIA CELÓW ORAZ PODMIOTY ODPOWIEDZIALNE ZA REALIZACJĘ ZADAŃ

V. ZASADY WYNAGRADZANIA GMINNEJ KOMISJI DS. PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

VI. SPOSOBY I KONTROLA REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Zawoja na rok 2026

WPROWADZENIE

Działania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych i współuzależnionych należą do zadań własnych gminy, a ich realizacja prowadzona jest w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – co określają przepisy art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Stosowany w Polsce system rozwiązywania problemów alkoholowych sytuuje samorządy gminne jako jednostki odgrywające w nim kluczową rolę, dlatego też tak ważne jest dla samorządu stworzenie spójnego systemu przeciwdziałania alkoholizmowi na terenie Gminy oraz usamodzielniania osób, które podejmują leczenie zarówno w systemie otwartym jak i zamkniętym.

Nadużywanie alkoholu jest poważnym problemem społecznym, który generuje szereg szkód zdrowotnych społecznych i ekonomicznych. Należą do nich m.in.: pogorszenie stanu zdrowia fizycznego i psychicznego, rozluźnienie lub rozpad więzi rodzinnych i międzyludzkich, zakłócenie bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, wypadki samochodowe, przemoc w rodzinie, ubóstwo, bezrobocie, a także wysokie koszty ekonomiczne ponoszone przez państwo. Skala problemu wymaga podejmowania wielopłaszczyznowych działań zmierzających do zredukowania szkód nadużywania alkoholu, ale także prowadzenia działań w zakresie profilaktyki szczególnie skierowanej do osób młodych najbardziej narażonych na uzależnienie nie tylko od alkoholu, ale również od różnego rodzaju środków psychoaktywnych.

Niniejszy program uwzględnia zagadnienia i zadania zawarte w „Rekomendacjach do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych” opracowanych przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz zadania ujęte do realizacji wynikające z Narodowego Programu Zdrowia.

Ujęte w programie zadania realizowane będą przez Gminę Zawoja oraz Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zawoi, a ich zakres i sposób realizacji odpowiadać będzie potrzebom środowiska lokalnego, w zależności od skali zjawiska poszczególnych uzależnień występujących na terenie Gminy Zawoja.

Rozdział 1

ZAŁOŻENIA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA ROK 2026

1. Podstawy prawne programu:

- Ustawa z dnia 26 października 1982 r o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
 - **“Art.1,ust.1** Organy władzy i administracji państwowej oraz samorządu terytorialnego są obowiązane do podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych oraz struktury ich spożycia, inicjowanie i wspieranie przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożycia tych napojów, działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, przeciwdziałaniu i usuwaniu następstw nadużywania alkoholu, a także wspieranie działalności w tym zakresie organizacji społecznych i zakładów pracy.”
 - **„Art.4¹, 1.** Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych należy do zadań własnych gmin. W szczególności zadania te obejmują:
 - 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
 - 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
 - 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych,
 - 5) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
 - 6) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13 i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
 - 7) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej,

Realizacja zadań, o których mowa w ust.1, prowadzona jest w postaci gminnego

programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, stanowiącego część strategii rozwiązywania problemów społecznych dla Gminy Zawoja.

Podstawa prawna w zakresie działań objętych Programem:

- ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym
- ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej
- ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego
- ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym
- ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie

2. Lokalna diagnoza problemów alkoholowych w Gminie Zawoja

Nadużywanie napojów alkoholowych stanowi dziś jeden z najpoważniejszych problemów społecznych. Zjawisko to stwarza problem złożony i trudny do przezwyciężenia dla wielu mieszkańców i społeczności lokalnej. Nie zależy od płci, wieku ani poziomu wykształcenia. Jego rozmiar i szkodliwe działanie daje się zaobserwować wśród osób korzystających z pomocy Gminnej Komisji oraz klientów Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Alkoholizm pociąga za sobą liczne i daleko idące skutki społeczne jak: dezorganizacja rodziny, destrukcyjny wpływ na środowisko wychowawcze dzieci, bezrobocie, zaburzenia stosunków międzyludzkich oraz zachowania demoralizujące. To również jedna z przyczyn bezdomności, odrzucenia przez rodzinę i najbliższych oraz braku środków utrzymania, co skutkuje uzależnieniem od systemu pomocy społecznej, a także marginalizacją.

1. Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Ilość rodzin objętych pomocą GOPS – ogółem	228	232	209	209	204	189	190	165	215	246
Ilość rodzin z problemem alkoholowym objętych świadczeniami z pomocy społecznej	41	42	48	43	48	54	45	42	41	39

Ilość rodzin objętych procedurą Niebieska Karta	15	25	25	21	21	15	23	19	25	19
---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

Ilość spraw zgłoszonych do GKRPA	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
	12	34	36	32	30	31	27	13	21	13

2. Instytucje współpracujące z Gminną Komisją:

- 1) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zawoi,
- 2) Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- 3) Punkt Wsparcia Dziecka i Rodziny w Zawoi,
- 2) Komisariat Policji w Makowie Podhalańskim,
- 3) Sąd Rejonowy Sucha Beskidzka,
- 4) Prokuratura Rejonowa w Suchej Beskidzkiej,

II. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych została powołana zarządzeniem Wójta Gminy Zawoja, a do jej zadań należy:

- a) inicjowanie zadań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- b) opiniowanie projektów uchwał dotyczących:
 - liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży,
 - zasad usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych,
 - Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
 - opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży,
 - podejmowanie działań motywujących osobę uzależnioną od alkoholu do podjęcia leczenia odwykowego,
 - podejmowanie działań zmierzających do orzeczenia o zastosowanie wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego,
 - przeprowadzanie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

1. Punkt Wsparcia Dziecka i Rodziny:

W ramach działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zawoi funkcjonuje Punkt Wsparcia Dziecka i Rodziny dla osób doświadczających kryzysów życiowych oraz ich rodzin. W punkcie zatrudnieni są :

- a) Terapeuta uzależnień b) Psycholog c) Psychiatra

Zespół specjalistów podejmuje następujące działania :

- 1) udziela informacji o chorobie alkoholowej oraz ośrodkach leczenia stacjonarnego i ambulatoryjnego,
- 2) motywuje osoby do podjęcia leczenia odwykowego,
- 3) prowadzi konsultacje w zakresie terapii uzależnień,
- 4) prowadzi grupy wsparcia dla osób współuzależnionych,
- 5) udziela stosownego wsparcia osobom doznającym przemocy,
- 6) zapewnia wsparcie psychologiczne i psychiatryczne,
- 7) organizuje mediację w sytuacjach konfliktów rodzinnych,
- 8) kieruje osoby uzależnione do specjalistycznych placówek lecznictwa odwykowego,
- 9) wspiera merytorycznie Zespół do pracy z osobą w chorobie alkoholowej funkcjonujący w strukturze Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

2. Zespół ds. interwencji kryzysowej w chorobie alkoholowej działający w ramach Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – pracuje w związku z wnioskami o podjęcie leczenia w systemie otwartym/zamkniętym. W skład zespołu wchodzi pracownik socjalny zatrudniony w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej, osoby z Komisji wskazane przez Pełnomocnika ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jak również specjaliści zatrudnieni w Punkcie Wsparcia Dziecka i Rodziny.

3. Zespół ds. kontroli punktów sprzedaży alkoholu – działający w ramach Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych składający się z osoby wyznaczonej przez Wójta Gminy do wydawania zezwoleń w zakresie sprzedaży alkoholu na terenie Gminy oraz członków Komisji wyznaczonych przez Pełnomocnika. Posiedzenie Zespołu zwoływane jest na wniosek osoby wydającej zezwolenia na sprzedaż alkoholu na terenie Gminy.

2.Realizacja zadań w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zawierają również zadania wskazane w Narodowym Programie Zdrowia.

Cele i zadania Programu.

Cel Strategiczny	Ograniczenie szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego, wynikających z nadużywania alkoholu oraz podejmowania innych zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież
Poprzez	Efektywne wykorzystanie zasobów instytucjonalnych i wybranych inicjatyw lokalnych w następujących obszarach: <u>Profilaktyki uniwersalnej</u> – adresowanej do wszystkich mieszkańców gminy Zawoja, bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z nadużywaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.

<u>Profilaktyki selektywnej</u> – adresowanej do grup o podwyższonym ryzyku wystąpienia problemów związanych z używaniem alkoholu. <u>Profilaktyki wskazującej</u> – adresowanej do grup lub osób, które demonstrować wczesne symptomy problemów związanych z nadużywaniem alkoholu. <u>Terapii i rehabilitacji</u> – obejmującej osoby wymagające specjalistycznej pomocy w związku z uzależnieniem.
--

Zadania szczegółowe:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

Metody realizacji zadania:

- 1) dyżury psychologa, terapeuty, psychiatry w Punkcie Wsparcia Dziecka i Rodziny działającym w strukturze Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zawoi,
- 2) współpraca z Poradnią Zdrowia Psychicznego w Suchej Beskidzkiej,
- 3) kierowanie na badania osoby uzależnione od alkoholu przez biegłego sądowego, opłata za wydanie opinii, opłata sądowa od wniosków o zastosowanie przymusu leczenia odwykowego,
- 4) zakup i dystrybucja materiałów informacyjno – edukacyjnych dla osób uzależnionych i współuzależnionych, szkół i innych instytucji współpracujących z GKRPA,
- 5) systematyczne szkolenie członków Gminnej Komisji, pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej i pedagogów zajmujących się pomaganiem osobom uzależnionym od alkoholu i ich rodzinom,
- 6) współdziałanie z instytucjami zajmującymi się profilaktyką i działaniami na rzecz pomocy rodzinie i dziecku.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i terapeutycznej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Metody realizacji zadania:

- 1) działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 2) działalność Punktu Wsparcia Dziecka i Rodziny,
- 3) podejmowanie działań w ramach systemu pomocy osobom i rodzinom doświadczającym przemocy domowej w ramach procedury „Niebieska Karta”,
- 4) udział w posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie,

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych w szczególności dla dzieci i młodzieży

w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć.

Metody realizacji zadania:

- 1) udział w lokalnych i ogólnopolskich kampaniach edukacyjnych związanych z profilaktyką uzależnień i rozwiązywaniem problemów społecznych związanych z uzależnieniami,
- 2) nadzór i dofinansowanie działalności placówek wsparcia dziennego – środowiskowych świetlic działających w strukturze Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zawoi,
- 3) finansowanie materiałów pomocniczych i wyposażenia do działalności świetlic, organizowanie młodzieżowych happeningów oraz pikników rodzinnych promujących zdrowy, trzeźwy styl życia na terenie Gminy Zawoja,
- 4) realizacja programów profilaktycznych we wszystkich szkołach na terenie Gminy Zawoja skierowanych dla dzieci, młodzieży i rodziców,
- 5) współpraca z Kościołem Katolickim w promowaniu trzeźwych obyczajów wśród dzieci i młodzieży,
- 6) prowadzenie szkoleń dla osób ubiegających się o zezwolenie na sprzedaż alkoholu,
- 7) kontrole punktów sprzedaży alkoholu.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Metody służące realizacji zadania:

- 1) współpraca z Ośrodkiem Pomocy Społecznej i Zespołem Interdyscyplinarnym,
- 2) współpraca z Policją (prelekcje w szkołach z zakresu profilaktyki uzależnień w ramach Kampanii Społecznej „Przeciw nietrzeźwym kierowcom”),
- 3) współpraca z organizacjami pozarządowymi.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem zakazu reklamy, zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim i nietrzeźwym oraz występowanie przed Sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Metody realizacji zadania:

- 1) przestrzeganie przepisów ustawy w zakresie zakazu reklamy napojów alkoholowych, ograniczeń sprzedaży napojów alkoholowych osobom nieletnim, nietrzeźwym oraz na kredyt i pod zastaw,
- 2) prowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów w zakresie przestrzegania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów informacji społecznej.

Zapis o integracji społecznej nie wprowadza istotnych zmian w dotychczasowym systemie, a jedynie akcentuje działania, które od lat były realizowane w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych obejmując integrację społeczną. Należą do niej:

- 1) leczenie i rehabilitacja osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin,

- 2) przeciwdziałanie przemocy domowej,
- 3) działania na rzecz pomocy dzieciom z rodzin dysfunkcyjnych poprzez rozwijanie świątlic opiekuńczo – wychowawczych.

III. ZADANIA Z ZAKRESU PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii umożliwia realizację zarówno działań profilaktycznych, jak i zaradczych na szczeblu gminnym w stosunku do zjawiska narkomanii. Ustawodawca wskazał zarówno zadania, jakie mają być realizowane, formę prawną w postaci Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii – zwanego dalej „Programem”, jak również środki na realizację zadań wskazanych w Programie.

Przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gminy, obejmujących :

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem,
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej,
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w programach opiekuńczo- socjoterapeutycznych,
- 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów narkomanii,
- 5) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

OPIS PROBLEMU

Problem narkomanii nie tylko w Polsce ale na całym świecie ma charakter interdyscyplinarny. Znajduje się on w polu zainteresowania różnych służb i instytucji takich jak lecznictwo, oświata, pomoc społeczna, organy ścigania i wymiar sprawiedliwości. Każda z nich rozpatruje to zjawisko z innej strony i próbuje stworzyć system zapobiegania, edukacji i leczenia w tym obszarze. Spośród różnych perspektyw, z jakich należy rozpatrywać zjawisko narkomanii uwzględnić należy przede wszystkim aspekt społeczny i potraktować narkomanię jako problem społeczny.

Źródłem danych na temat rozpowszechniania konsumpcji narkotyków są przede wszystkim badania ankietowe, bo nadal temat ten jest bardzo trudny do pełnej diagnozy i interwencji ze względu na jego wieloaspektowy charakter. Nadal problem ten jest

niezauważalny głównie w małych środowiskach lokalnych, gdzie zjawisko to jest bardziej ukrywane niż ujawniane ze względu na naznaczenie społeczne. Narkomania jest chorobą, która wymaga od osób uzależnionych udziału w ambulatoryjnych programach leczenia bądź w stacjonarnych ośrodkach rehabilitacyjnych. Najważniejszym jednak elementem procesu przeciwdziałania narkomanii jest profilaktyka prowadzona w środowisku lokalnym.

REALIZACJA WYTYCZNYCH ZAWARTYCH W USTAWIE O PRZECIWDZIAŁANIU NARKOMANII

Cele Programu:

- ograniczenie dostępności i używania narkotyków wśród dzieci i młodzieży oraz związanych z tym problemów społecznych,
- podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat związany z używaniem środków psychoaktywnych i możliwości zapobiegania zjawisku,
- opóźnienie inicjacji narkotykowej,
- promocja zdrowego stylu życia,
- zminimalizowanie ryzyka kontaktu młodzieży ze środkami odurzającymi w okresie wakacji,
- diagnoza i aktualizacja problemów związanych z zagrożeniem używania substancji psychoaktywnych, stanu zjawiska i jego specyfiki środowiskowej,
- unowocześnienie programów profilaktycznych i dostosowanie ich do zdiagnozowanych potrzeb.

Zadania Programu:

- upowszechnienie informacji dot. adresów instytucji i miejsc, gdzie można skorzystać z bezpłatnej pomocy psychologicznej w konkretnych sytuacjach życiowych – informatory, ulotki,
- organizowanie wywiadów środowiskowych, socjalnych; interwencji rodzinnych, współpracy z rodzinami w miejscu zamieszkania,
- upowszechnianie materiałów informacyjno - edukacyjnych z zakresu promocji zdrowia i profilaktyki narkomanii na dyskotekach, świetlicach, imprezach kulturalnych itp.
- dofinansowanie szkoleń, kursów specjalistycznych zwiększających kompetencje w zakresie przeciwdziałania narkomanii i pomocy psychologicznej,
- podjęcie i rozwijanie współpracy z placówkami i instytucjami zajmującymi się pomocą psychologiczną, socjalną, prawną, profilaktyką, terapią na terenie Polski,

- inwestowanie w miejsca i placówki kulturalne, rekreację – stworzenie oferty zajęć pozalekcyjnych - rozwojowych, rekreacyjnych, edukacyjnych, wychowawczych, kulturalnych w szkołach i innych placówkach,
- zaplanowanie i zlecenie realizacji programów i zajęć informacyjno-edukacyjnych wczesnej interwencji na wszystkich poziomach szkół oraz ich monitorowanie (dla dzieci, młodzieży, rodziców).

Odbiorcy:

- rodzice,
- dzieci i młodzież z grupy ryzyka,
- dorośli z grupy ryzyka,
- osoby zajmujące się działalnością w obszarze profilaktyki,
- liderzy młodzieżowi.

Realizatorzy:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zawoi,
- Szkoły funkcjonujące na terenie Gminy Zawoja
- Policja
- Babiogórskie Centrum Kultury
- Biblioteka
- Organizacje pozarządowe z terenu gminy.

FINANSOWANIE GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII.

Źródłem finansowania zadań ujętych w gminnym Programie Przeciwdziałania Narkomani są wyodrębnione w budżecie gminy środki finansowe uzyskane z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w wysokości 2.000,00 zł.

IV. Mierniki osiągnięcia celów operacyjnych oraz podmioty odpowiedzialne za realizację zadań.

Cel 1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób ze środowisk zagrożonych i ich rodzin, osób uzależnionych, spożywających alkohol ryzykownie i szkodliwie oraz członków rodzin z problemami wynikającymi z używania alkoholu, a także dla osób dotkniętych zjawiskiem przemocy domowej.

Lp.	Zadania szczegółowe	Mierniki osiągnięcia celu	Realizatorzy zadań
1.	Finansowanie porad, konsultacji dla osób uzależnionych, spożywających alkohol ryzykownie i szkodliwie oraz członków rodzin z problemami wynikającymi z nadużywania alkoholu	* liczba placówek leczenia odwykowego * liczba osób rozpoczynających konsultacje i terapię * liczba osób, które zakończyły terapię * czas oczekiwania na terapię	* Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zawoi * podmioty lecznicze zajmujące się terapią uzależnień * realizatorzy programów terapeutycznych
2.	Monitorowanie liczby osób korzystających z usług Punktu Wsparcia Dziecka i Rodziny oraz placówek terapii uzależnień oraz jakości udzielanych świadczeń.	* rodzaje programów * liczba osób skierowanych do podmiotów leczniczych * liczba osób, które ukończyły program terapii * liczba osób, które skierowano do innych form pomocy po zakończeniu programu * liczba osób kolejny raz rozpoczynających terapię.	* Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zawoi * podmioty lecznicze zajmujące się terapią uzależnień * realizatorzy programów terapeutycznych

Cel 2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychologicznej i terapeutycznej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i integrowanie ze społecznością lokalną.

Lp.	Zadania szczegółowe	Mierniki osiągnięcia celu	Realizatorzy zadań
1.	Finansowanie wybranych programów interwencyjno-pomocowych, profilaktyczno – terapeutycznych i wspomagających proces readaptacji społecznej dla osób uzależnionych, członków rodzin z problemem alkoholowym w obszarze przeciwdziałania alkoholizmowi	* liczba uczestników programów * Liczba instytucji/organizacji zaangażowanych w realizację programów	* Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych * Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zawoi *realizatorzy programów terapeutycznych
2.	Wspomaganie realizacji funkcji opiekuńczo – wychowawczej i kompensacyjnej w placówkach wsparcia dziennego przeznaczonych dla dzieci z grup ryzyka, w szczególności dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym tzn. świetlicach środowiskowych oraz rozszerzenie dostępności do tego typu oferty poprzez finansowanie działalności tych placówek.	* liczba wychowanków świetlic środowiskowych * liczba placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży.	* Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych *Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zawoi * Szkoły Podstawowe, Parafie, Kluby.

Cel 3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych w szczególności dla dzieci i młodzieży w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć.

Lp.	Zadania szczegółowe	Mierniki osiągnięcia celu	Realizatorzy zadań
1.	Realizowanie programów profilaktycznych dla uczniów oraz szkoleń, warsztatów i konferencji dla rodziców, nauczycieli i innych grup zawodowych; uczenie umiejętności służących zdrowemu i trzeźwemu życiu oraz informowanie o szkodliwości alkoholu, wspieranie działań promujących trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania czasu przez rodziny, dzieci i młodzież oraz wzmacniających czynniki chroniące i motywujących do większej aktywności w życiu społecznym – rozwój zorganizowanych zajęć profilaktycznych w świetlicach, klubach, placówkach oświatowych oraz innych środowiskach młodzieżowych;	* liczba realizowanych działań profilaktycznych i ich odbiorców * liczba osób objętych programami szkoleniowymi * liczba konferencji * liczba i rodzaj innych form szkoleniowych * liczba osób uczestniczących w konferencjach i innych formach szkoleniowych;	* Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych * Szkoły Podstawowe * Parafie, Kluby * Ośrodek Pomocy Społecznej
2.	Informowanie o dostępności usług terapeutycznych i pomocowych dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz prowadzenie powszechnej edukacji w zakresie wiedzy o szkodliwości alkoholu i innych substancji uzależniających oraz zagrożeniu uzależnieniami behawioralnymi (np. hazard, internet); profilaktyka zachowań ryzykownych i promocja zdrowia- udział w ogólnopolskich oraz lokalnych kampaniach i akcjach informacyjno-edukacyjnych skierowanych do różnych grup odbiorców (konferencje, szkolenia, warsztaty); zakup materiałów profilaktycznych, prasa, książki specjalistyczne, broszury, plakaty, ulotki, nagrody w konkursach i zawodach oraz inne materiały informacyjne, edukacyjne i promocyjne;	* liczba programów/kampanii * liczba odbiorców	* Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych * Inne organizacje, jednostki
3.	Promowanie aktywnych form spędzania wolnego czasu przez rodziny, dzieci i młodzież; finansowanie zajęć, imprez i projektów realizowanych przez organizacje oraz inne placówki	* liczba programów/działań * liczba uczestników	* GKRPA * Inne organizacje, instytucje, jednostki;
4.	Diagnozowanie i stałe monitorowanie problemów uzależnień oraz badanie efektywności lokalnych działań podejmowanych w ramach Gminnego Programu.	* liczba diagnoz i raportów, badań, ekspertyz, opinii	* GKRPA * Inne organizacje, instytucje, jednostki;

Cel 4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służące rozwiązywaniu problemów alkoholowych. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi jednostkami o obszarze profilaktyki.

Lp.	Zadania szczegółowe	Mierniki osiągnięcia celu	Realizatorzy zadań
1.	Wspomaganie działalności organizacji pozarządowych, realizujących programy profilaktyczne o charakterze uniwersalnym (dla wszystkich) i selektywnym (dla grup zwiększonego ryzyka w świetlicach, placówkach oświatowych i innych miejscach organizujących wolny czas dzieci i młodzieży w ich środowisku lokalnym.	* liczba osób objętych działaniami * liczba organizacji/programów	* Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych * organizacje pozarządowe * inne organizacje, instytucje, jednostki
2.	Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu poprzez wspieranie klubu abstynenta oraz innych form działań pomocowych poza terapią, których odbiorcami są osoby uzależnione i ich rodziny.	* liczba osób objętych działaniami * liczba organizacji/programów	* Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych * organizacje pozarządowe * inne organizacje, instytucje, jednostki

Cel 5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem zakazu reklamy, zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim i nietrzeźwym oraz występowanie przed Sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Lp.	Zadania szczegółowe	Mierniki osiągnięcia celu	Realizatorzy zadań
1.	Tworzenie warunków do pracy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zawoi, obsługa administracyjna, szkolenia dla członków Komisji; pokrywanie kosztów sądowych, pokrywanie kosztów opinii biegłych orzekających w przedmiocie uzależnienia od alkoholu oraz innych niezbędnych kosztów wynikających z działań Komisji.	* liczba osób objętych działaniami GKRPA * liczba wniosków skierowanych do GKRPA	* Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych * Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie
2.	Finansowanie działalności Punktu Wsparcia Dziecka i Rodziny dla osób uzależnionych i współuzależnionych; wynagrodzenia specjalistów – w ramach środków zewnętrznych pozyskanych przez GOPS Zawoja	* Liczba udzielonych porad, * liczba osób korzystających z terapii krótkoterminowej, * liczba udzielonych porad psychologicznych	* Dyżury specjalistów – zadanie finansowane w ramach środków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz pozyskanych środków zewnętrznych.

Cel 6. Ograniczenie dostępu do alkoholu.

Lp.	Zadania szczegółowe	Mierniki osiągnięcia celu	Realizatorzy zadań
1.	Ograniczenie sprzedaży alkoholu w pobliżu szkół, przedszkoli, oraz obiektów kultu religijnego.	* liczba punktów sprzedaży alkoholu * liczba placówek gastronomicznych	* Sprzedawcy alkoholu * Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
2.	Organizacja szkoleń dla sprzedawców napojów alkoholowych	* liczba sprzedawców uczestniczących w szkoleniach w ramach Gminnego Programu	* Sprzedawcy alkoholu * Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
3.	1) przestrzeganie przepisów ustawy w zakresie zakazu reklamy napojów alkoholowych, ograniczeń sprzedaży napojów alkoholowych osobom nieletnim, nietrzeźwym oraz na kredyt i pod zastaw, 2) prowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych	* liczba zorganizowanych działań w zakresie przestrzegania zakazu reklamy napojów alkoholowych * liczba przeprowadzonych kontroli punktów sprzedaży alkoholu.	* Sprzedawcy alkoholu * Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

V. ZASADY WYNAGRADZANIA GMINNEJ KOMISJI DS. PROFILAKTYK I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.

1. Dla Pełnomocnika Wójta ds. PiRPA - wynagrodzenie w wysokości ustalonej przez Wójta Gminy.

Za realizację następujących zadań :

- opracowanie i przedstawienie Wójtowi założeń Gminnego Programu PiRPA na dany rok;
 - kierowanie realizacją Gminnego Programu PiRPA;
 - współdziałanie z Pełnomocnikiem Wojewody ds. PiRPA;
 - współdziałanie i koordynacja działalności stowarzyszeń, klubów, instytucji i osób podejmujących zadania profilaktyczne i lecznicze gminnego programu PiRPA;
 - koordynacja szkoleń członków komisji;
 - Współdziałanie z policją – interwencja wobec naruszania warunków sprzedaży alkoholu, łamanie zakazu sprzedaży osobom nietrzeźwym i nieletnim, reklama napojów;
 - Kierowanie do sądu wniosków o przymusowe leczenie;
 - Przeciwdziałanie przemocy domowej – udzielanie wsparcia dla osób dotkniętych przemocą oraz narkomanią;
 - Inne zadania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych zlecone przez Wójta Gminy.
2. Pełnomocnikowi oraz członkowi Komisji, w przypadku delegowania do udziału w naradach, szkoleniach, itp. poza terenem gminy przysługuje zwrot kosztów transportu według powszechnie obowiązujących zasad.

VI. Sposoby i kontrola realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

- 1) Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych określa sposoby realizacji zadań własnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na terenie Gminy Zawoja na rok 2026. W realizacji programu uczestniczy Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zawoi, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych stosownie do jej właściwości określonej w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- 2) Nadzór nad realizacją programu sprawuje Rada Gminy Zawoja
- 3) Za realizację programu odpowiedzialny jest Wójt Gminy Zawoja, który współdziała z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, organizacjami pozarządowymi i innymi instytucjami zajmującymi się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych,
- 4) Finansowanie zadań realizowanych w ramach programu odbywa się zgodnie z art.11 Ustawy z następujących źródeł:
 - a) środki budżetu gminy przeznaczone na realizację zadań własnych wynikających z Ustawy,
 - b) środki pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
- 4) Sprawozdanie finansowe i merytoryczne z realizacji Gminnego Programu będące integralną częścią rocznego sprawozdania budżetowego, zostanie sporządzone i przedstawione Radzie Gminy w Zawoi do 30 czerwca 2027r.